

EDIDEMERE KE JUDAH KE EYO HEZEKIAH

2 Chronicles 29:1-36

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 339

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Ọfọfọn ọnọ mmọ eke ekpemedede se inende; (ọfọfọn ọnọ) owo eke anamde eti ido kpukpru ini” (Psalm 106:3).

Idiok Itie Judah

Edidem Ahaz ama ọkpọn ukara Judah ke idaha emi ekenyenede mbom. Enye ama onim ukpono-ndem; ndien ke ofuri ini ukara esie enye ikanamke baba ńkpọ kiet emi akpadade edidiọn ọsọk mmọ emi ekedude ke idak ukara esie. Ekedididi ntak idiok-ńkpọ esie ye eke ikot esie akanam Abasi ayak mme asua mmọ ekan mmọ. Ke ini kiet, mbon-ekọn Israel ema ewot mbon-ekọn Judah iren owo 120,000 ke ekọn enyuń etań iban 200,000 ye ńkpri nditọ ke mbuot-ekọn. Ke ini efen mbon Edom ema etań ediwak owo ke Judah enyọn. Mbon Philistine ema ebọ ediwak obio Judah eda enyuń eduń ke esit. Kpukpru afanikọn emi ekesim Judah koro edidem Ahaz ama anam mme owo enam idiok. Ukut ama osim mme owo ke ini mmọ ekewọnọrede ekpọn Abasi. Imokot ke ńwede mme ńke: “Eti ikike onọ owo ufọn: edi usuń mbon abiańa ọsọsọn” (Mme ńke 13:15). Ndien Isaiah, anditiń ntiń-nnim ikọ ewet ete “Jehovah ọdọhọ, ete, mme idiok owo inyeneke emem” (Isaiah 48:22). Ata inemesit iduhe ke ererimbot inọ mmọ emi ekpọnde Abasi.

Abasi ọnwọnọ ete edieke mme owo edikotde Enye ke nnanenyin mmọ Imọ iyefak mmọ. Enye eyekpuhọre ukut mmọ esin ke ikwọ. Eyemen nnanenyin mmọ efep onyuń anam mmọ enem esit. Edi mmọ enyene nditiene enye ye erikabare esit, etua mkpọfiok koro mmọ ema enam idiok ye Enye, mmọ enyuń enyime ndikpọn idiok-ńkpọ mmọ.

Editọnọ Ukara Hezekiah

Edidem Ahaz ama enyene eyen eren emi ekekerede Hezekiah, emi mikebietke ete esie ke baba usuń kiet. Ke ini Hezekiah edide edidem enye okoyom ndibọ edidiọn emi otode ke ndinam ńkpọ nnọ Abasi, enye okoyom ndida emem nsok ikot esie. Enye ekedi owo isua edip ye ition ke ini enye adade ubọn, edi mbemiso ini emi enye ama ọfiok ufọn emi odude ke ndinam ńkpọ nnọ Abasi. Enye ama anam se inende ke enyin Abasi nte David eti edidem akanamde.

Nnyin ifiokke nte Hezekiah akasańade ekpẹp Ikọ Abasi ke ini ofuri owo, kpa ye ete esie ekekponode ndem, enyuń ewade kpa nditọ mmọ nte edifọp uwa enọ ndem. Ekeme ndidi enye ama okot ke ńwede ibet emi edidem kiet-kiet akanade nte ewet ke ubok esie eda enyene. Nte ededi, enye ama ekpẹp abiańa Abasi, esit esie ama ọdọn ndinam se ifọnde ndinyuń mkpono Abasi nte Enye owukde.

Ke akpa isua ukara Hezekiah, enye ama ọtọnọ ndikpuhọre ńkpọ ke ndinam ufok-Abasi asana. Ke ofuri isua ukara ete esie 16 mme owo ikodukke ke ufok-Abasi ikonyuń ikpemeke mme ńkpọ Abasi. Afo emekeme ndikere nte Itie-ukpono Abasi ekedehede onyuń abiarade ke ini oro. Edidem Ahaz ama atań ediwak mkpodooho emi esidade ekpono Abasi esibe mbai-mbai; enye ama emen kiet ke otu mme itie ufọp uwa nnọ Abasi ada okpono-ndem; enye ama enehede etre ndinọ Abasi ukpono.

Uńwana Iduhe

Ke ofuri mme isua oro mme ikań ke itie-ukpono Abasi ema enime. Akanam emebe ke ufok Abasi emi etrede ndiduk ke esit, ye nte mbiet otibede ke ańwa esie ye nte mme window esie obomode? Akanam emebe do ke okoneyo onyuń afiak ebe ndusuk ukwe ikań? Nte idighe ńkpọ mfuhọ? Nte emekere se ọkpọwọrọde edieke kpukpru ufok Abasi ekpedude ke ekim owo inyuń idaha inam ńkpọ?

Odu mme owo ke ererimbot mfin emi, emi miyomke baba owo kiet okpono Abasi. Mmọ ke edomo ndiberi mme ufok Abasi nyuń nnime ofuri ikań. Kere nte ererimbot okpokimde edieke owo

ndomo kiet mikponoke Jesus! Jesus edi unwana ererimbot. Jesus akada uñwana ye ima ọsọk nnyin. Jesus akada ata inemesit edi.

Ekot Mme Oku Ye Mme Levi

Hezekiah ama obok mme oku ye mme Levi ọtọ kiet man mmọ enam idem mmọ esana ke abaña utom Abasi. Ekeme ndidi ndusuk mme oku ekekpono ndem ikonyuñ iduhe ke idaha ndinam ñkpọ nnọ Abasi. Ke mmọ ema ekeboho ọtọ kiet, Hezekiah ama etiñ mme idiọk ido mme ete mmọ ọnọ mmọ ye mme idiọk ido ke obio. “Mme ete nnyin ekeduede enyuñ enam idiọk ke iso Jehovah Abasi nnyin.” Enye ama anam añaña ete ke emi edi ntak emi ediwak ukut okosimde mme owo. Mme idut emi ekande mmọ ekuk ema ekuni ebaña mmọ enyuñ esak mmọ emi ekpedide ikọt Abasi nsahi.

Yak nnyin emi idọhọde ite idi nditọ Abasi idu eti uwem ofuri ini man otodo ererimbot ekut ete nnyin idi eke Esie! Edieke mmọ mikwe mbiet Jesus ke nnyin, nnyin idighe nditọ Esie.

Ediomi Hezekiah

Hezekiah okoyom mbom Abasi; enye ama onyime ndikpe ekom urua man ọbọ mme edidiọñ Esie. Enye ama onyime ndikabare esit ke abaña idemesie ye ke ibuot ikọt esie, onyuñ anam uwa ye eriyak idem nnọ Abasi man ọbọ erifen. Enye ama eti mme Levi ete ke edi Abasi ekemek mmọ man mmọ enam utom ke itie ukpono. Edi ubon Levi ekeworo eda ke ñkañ Abasi ke ini Aaron okobotde eyen enañ O-gold ke akpa ini emi Israel ekabarede ekpono ndem. Ọtọhọde ke ini oro, ka iso mme Levi ema enyene saña-saña ebiet ke utom Abasi; ndien idahaemi Hezekiah ama ọtọhọ ntak okot mmọ ndidok ndiñwam Abasi.

Mme Levi ye mme oku ema enyime ye kpukpru se Hezekiah eketiñde. Mmọ ema ebemiso enam idem mmọ esana, enam esit mmọ enen ye Abasi, mbem iso mmọ eketọhọ ndinam ufọk Abasi asana.

Ke ini nnyin idide ndikpono Abasi, nnyin inyene ndibem iso mkpọñ mme idiọk usuñ nnyin ke ndibeñe Jesus emen mme idiọk-ñkpọ nnyin efep. Ke nnyin ikponode Abasi ke edisana esit, Enye eyebo utom ye enọ nnyin.

Ufọk Emi Asanade

Ema ekure kpukpru utom edinam ufọk Abasi asana ke oyọhọ usen efurekiet. Mme Levi ema eka ekedọhọ ete: “Nnyin imenam ofuri ufọk Jehovah asana, ye itie erifọp uwa, ye kpukpru mkpoduho esie, ye okpokoro udori uyo, ye kpukpru ñkpọ esie. Ndien ñko kpukpru ñkpọ utom emi edidem Ahaz ke ini ubọñ esie akabiatde ke oburobut ido esie, ke nnyin itim, inyuñ inam asana, ndien sese mmọ ke ena ke iso itie-uwa Jehovah”.

Oro edi kpukpru se Hezekiah okoyomde ndikop. Esit ekenem enye didie idahaemi ke ini ekekemde nditọhọ ntak nnim ukpono Abasi ke Judah! Enye ama abak atañ mme andikara obio ke usen ubok onyuñ ọdok ke ufọk Abasi. Do mme oku ema ewa mme ufene ke eke uwa idiọk ido edidem ye eke mbio obio nte ekemde ye Ibet Moses.

Mme Ikwọ Itoro

Ke otu mme Levi ama odu mme ubon emi ekemekde ndidi mme ebre ikwọ ye mme ọkwọ ikwọ ke itie ukpono Abasi. Mmọ ema edu ke mbeñe-idem ñko ndinam utom mmọ ke edikpono Abasi. “Ndien ke ini edifọp uwa ọtọhọde, ikwọ Jehovah onyuñ ọtọhọ ye mme ukorowo esaña ye mme ñkpọ-mbre David edidem Israel.” Ndien ofuri esop etuak ibuot, mbon-ikwọ enyuñ ekwọ, mme andifuri enyuñ efuri ukorowo: enam kpukpru ñkpọ emi, tutu ema edifọp uwa. Imokot ke Obufa Ediomi, “Ke kpukpru ñkpọ, esaña ye akam ye mkpe-ubok ye ekom, esian Abasi se mbufo eyomde” (Ñwed Mbon Philippi 4:6).

Nso oruk idara okodu ke esit mme owo! Mmọ efiak ekwọ ikwọ. Ukpono Abasi ke idak Christ edi nkukure ido ukpono emi eneherede ekwọ ikwọ. Ndusuk ido ukpono enyene ikwọ mfuhọ ye ikọ eseme: ama edi ikwọ emi oyọhọde ye inemesit ye idara ekut ke otu mme okpono Abasi ke idak Christ.

Esit ekenem mbon Judah didie ke ini mmọ ekwọde itoro enọ Abasi Heaven! Mmọ enuhọ enọ Enye, mbon ikwọ mmọ “etoro ke idaresit, enyuñ enuhọ, enyuñ etuak ibuot”. Nso oruk usen idara ke ekedi ke Judah! Esit mme owo ama ọwọhọre ọkpọñ ukpono ndem ye ọburọbut ido, ndien mmọ ebọ erifen eto

Abasi .

Ekom

Sia Abasi ama akanam mme edidiñ edep odoro mme owo, mmọ ekenyene ndidọhọ ete “Sọsọñ” Ke ntre Hezekiah ama okot mme oku eda uwa ekom ye edifọp uwa nyak idem mmọ edi. Mme owo ema emen ata ediwak ñkpọ uwa edi ke ofuri esit koro mmọ ema ewọñọre etiene Abasi, tutu mme oku iwakke ikem ndinam utom. Ikedighe ofuri mme oku ekenam idem asana enọ Abasi. “Koro mme Levi enende ke esit ekan mme oku, ke erinam idem mmọ esana”. Edi ñkpọ mfuhọ ke ndusuk ini ndikut nte ke mme owo emi enyenede ata ima Abasi enyuñ eyomde ndifiok ofuri ikọ Abasi, edi mme ọkwọrọ-ikọ emi mikwọrọke ofuri ikọ ke Nwede Abasi mme emi minyeneke eti idaha ke edisana ido esinam udọñ mme owo oro okpu.

Mme owo emi ekopde inemesit edi mmọ emi enamde ñkpọ ọtọ kiet oto ke edidiana kiet ke mbuotidem, emi eyakde kpukpru esin ke ndinam ñkpọ nnọ Abasi, inyuñ inyimeke baba ndisime ñkpọ ererimbot emi oduk ke uwem mmọ ye ke ukpono Abasi mmọ. Yak Abasi añwam nnyin kiet kiet ndinim ndisana ñkpọ Abasi ke akpa ke uwem nnyin man otodo idu ke ntọtunọ ebuana ye Enye!

MME MBUME

1. Ahaz ekedi nso oruk edidem?
2. Hezekiah ọkọtọñọ ukara esie didie?
3. Hezekiah ekedi owo isua ifañ ke ini enye ọkọtọñọde ndikara?
4. Nso ikedi akpa utom emi mme oku ye mme Levi ekenyenede ndinam ke mmọ ema ekenam idem mmọ esana?
5. Tiñ nte ukpono Abasi eketiede ke ema ekenam Itie-Ukpono asana.
6. Nso ikedi utom mme ọkwọ ikwọ ye mme ebre ikwọ ke ukpono Abasi?
7. Ewe edu ukpono Abasi esikwọ ikwọ?
8. Mme anie edi mmọ emi enyenede idaresit?